

Bryssel den 14 maj 2024
(OR. en)

9302/24

CULT 48
AUDIO 57
DIGIT 127
IND 233
RECH 195
STATIS 60
EMPL 191

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Rådets slutsatser om att stärka de kulturella och kreativa sektorerna genom datadriven publikutveckling

För delegationerna bifogas rådets ovannämnda slutsatser, som godkändes av rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) vid mötet den 13–14 maj 2024.

Rådets slutsatser om att stärka de kulturella och kreativa sektorerna genom datadriven publikutveckling

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

SOM KONSTATERAR FÖLJANDE:

1. Den digitala omvandlingen har blivit en allt viktigare fråga i EU-politiken, vilket återspeglas i initiativ som programmet Kreativa Europa, policyprogrammet för det digitala decenniet, EU:s industristrategi, den europeiska kompetensagendan, det europeiska utbildningsområdet och EU-strategin för data, som har lett till inrättandet av gemensamma europeiska dataområden, inbegripet ett gemensamt europeiskt dataområde för kulturarv¹ och det europeiska molnet för kulturarv inom ramen för programmet Horisont Europa².
2. I EU:s arbetsplan för kultur 2023–2026³ betonas kulturens inneboende värde, bland annat kulturarvet. I detta sammanhang framhålls i arbetsplanen behovet av att stimulera den digitala omställningen av de kulturella och kreativa sektorerna, betonas att kulturellt deltagande är en prioritering och inkluderas en särskild åtgärd för att göra det möjligt att upptäcka varierat europeiskt kulturellt innehåll i den digitala miljön.

¹ Kommissionens rekommendation om ett gemensamt europeiskt dataområde för kulturarv (EUT L 401, 12.11.2021, s. 5).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695, EUT L 170, 12.5.2021.

³ Rådets resolution om EU:s arbetsplan för kultur 2023–2026, 2022/C 466/01.

3. Publikutveckling skapar möjligheter att bygga upp meningsfulla och interaktiva relationer med olika publikgrupper, förbättra användarupplevelsen och främja kulturell mångfald samt utveckling, social sammanhållning och demokrati⁴. Att nå en bred och varierad publik är ett av de fastställda målen för programmet Kreativa Europa 2021–2027⁵. Inom de kulturella och kreativa sektorerna undersöker man innovativa verktyg och riktlinjer för insamling och hantering av data om publikgrupper i syfte att utveckla bättre och mer användarorienterade tjänster. Detta kan också bidra till evidensbaserat beslutsfattande⁶. Det krävs dock ytterligare gemensamma insatser.
4. Ny teknik har stor potential att öka inkluderingen och förbättra tillgången till befintliga och potentiella publikgrupper, men kulturorganisationer befinner sig i olika skeden av den digitala utvecklingen och deras användning av de tjänster som teknikleverantörer erbjuder skiljer sig åt.
5. Den roll som data spelar för att förstå, engagera och bygga upp en ny publik efter covid-19-pandemin, som påskyndade den digitala omvandlingen i samhället, har blivit en allt viktigare prioritering för många kulturaktörer⁷.

⁴ Europeiska kommissionens rapport *Culture and Democracy, the evidence. How citizens' participation in cultural activities enhances civic engagement, democracy and social cohesion: lessons from international research* från 2023 (inte översatt till svenska) och Porto Santo-stadgan från 2021.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/818 av den 20 maj 2021 om inrättande av programmet Kreativa Europa (2021–2027) och om upphävande av förordning (EU) nr 1295/2013 – EUT L 189, 28.5.2021, s. 34.

⁶ Rådets slutsatser om att främja tillgången till kultur via digitala medel med fokus på publikutveckling (2017/C 425/03).

⁷ Rapport från Voices of Culture, *(Re)-Engaging digital audiences in the cultural sectors: improving audience data* (inte översatt till svenska).

SOM BEAKTAR FÖLJANDE:

6. Digitaliseringen inom de kulturella och kreativa sektorerna genererar en allt större mängd data som kan användas för publikutveckling. Genom att utnyttja publikdata kan de kulturella och kreativa sektorerna få en bättre förståelse av publikgruppernas behov och beteenden, skapa meningsfulla relationer till dem, skräddarsy innovativt kulturellt innehåll och innovativa kulturella tjänster och utforma riktad uppsökande verksamhet för att nå en bredare publik och maximera det kulturella deltagandet, särskilt när det gäller fysiskt deltagande. Detta främjar den kulturella mångfalden i Europa och kan stärka kulturinrättnings roll som platser för den informella, fria sociala interaktion som är avgörande för demokratin, vilket även kallas ”tredje platser”.
7. Datadriven publikutveckling erbjuder möjligheter för de kulturella och kreativa sektorerna att utforska nya affärsmodeller och generera ytterligare intäkter genom innovation och samarbetsmetoder.
8. De kulturella och kreativa sektorerna är mycket heterogena och omfattar organisationer, sektorer och branscher som verkar på olika politiska och organisatoriska nivåer, både i den offentliga och den privata sektorn, och omfattar olika kulturyttringar, konstnärliga discipliner och stadier av digital innovation samt skillnader i digital infrastruktur. En differentierad strategi bör därför användas när det gäller datadriven publikutveckling.

9. För att främja den digitala omvandlingen och tekniska, digitala och kreativa färdigheter krävs ledarskap och entreprenörskap för att utnyttja datadrivna lösningar och avancerad teknik såsom artificiell intelligens. Dessutom bör hänsyn också tas till publikens digitala färdigheter. Därför bör en övergripande strategi och lämpligt stöd till kulturorganisationer med begränsad kapacitet och sakkunskap och begränsade resurser övervägas för att ta itu med de möjligheter och utmaningar som den digitala omvandlingen innebär⁸.
10. Vissa organisationer inom de kulturella och kreativa sektorerna tar hjälp av teknikföretag, sociala medier, plattformar eller mellanhänder för att bygga upp en publik. Dessa aktörer på teknikmarknaden delar kanske inte alltid publikdata som specifikt rör dessa organisationers verksamhet, innehåll eller verk. Detta skulle kunna påverka de kulturella och kreativa sektorernas förmåga att fullt ut utnyttja digitaliseringens potential och sin konkurrenskraft.
11. Flera medlemsstater har inkluderat finansiering för utveckling av digitaliseringsprogram och digitaliseringsstrategier för de kulturella och kreativa sektorerna i sina planer för återhämtning och resiliens efter covid-19-pandemin (vissa med fokus på deltagande). En gemensam ambition att stärka samarbetet i större skala skulle dock kunna driva på framstegen.
12. Användning av data för publikutveckling och publikdeltagande erbjuder många möjligheter men kräver också att de kulturella och kreativa sektorerna förutser riskerna med och effekterna av denna användning och anpassar sina arbetsmetoder utifrån detta. Det innebär att man tar hänsyn till rättsliga frågor (bland annat vad gäller immateriella rättigheter, upphovsrätt och rätt till integritet och skydd av personuppgifter) samt etiska, hållbarhetsrelaterade och ekologiska frågor, och noggrant bedömer effekterna av artificiell intelligens och annan avancerad digital teknik.

⁸ Rapport inom ramen för den öppna samordningsmetoden, *Promoting access to culture via digital means* (inte översatt till svenska).

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT

13. överväga att utveckla politiska ramar och skapa förutsättningar som främjar och uppmuntrar en datadriven strategi inom de kulturella och kreativa sektorerna, bland annat genom stöd på nationell och regional nivå för insamling, skydd, hantering och användning av publikdata,
14. uppmuntra och stödja organisationer inom de kulturella och kreativa sektorerna för att ta fram en strategi för datadrivna lösningar som en del av publikutvecklingen; uppmuntra och stödja organisationer inom de kulturella och kreativa sektorerna när det gäller smartare och etisk delning och användning av publikdata; syftet är att se till att sektorerna själva kan bli mer förtrodda med datadriven publikutveckling, identifiera och locka till sig nya publikgrupper och göra europeiskt innehåll lättare att upptäcka, och att publiken kan hitta lämpliga och varierade kulturella och kreativa tjänster,
15. uppmuntra och hjälpa organisationer inom de kulturella och kreativa sektorerna att delta i relevanta EU-finansierade program som syftar till att stödja datadrivet samarbete och innovativa lösningar inom dessa sektorer,
16. främja digitala färdigheter hos organisationer och yrkesverksamma inom de kulturella och kreativa sektorerna och underlätta utvecklingen av kompatibla verktyg, kapacitetsuppbyggnad och stödprogram för att stärka organisationernas digitala processer och på så sätt ge dem möjlighet att navigera i det föränderliga digitala landskapet på ett effektivt sätt,

UPPMANAR EUROPEISKA KOMMISSIONEN OCH MEDLEMSSTATERNA ATT INOM
RAMEN FÖR SINA RESPEKTIVE BEFOGENHETER OCH MED BEAKTANDE AV
SUBSIDIARITETSPRINCIPEN

17. uppmuntra forskning och främja sektorsövergripande och gränsöverskridande samarbete (exempelvis med andra förvaltningsnivåer, den akademiska världen och kommersiella aktörer) när det gäller att utforska och använda standarder för tillgänglig, grundläggande och hållbar digital infrastruktur som möjliggör säkra, tillförlitliga och kompatibla data, följa unionens bestämmelser om immateriella rättigheter, upphovsrätt och data- och integritetsskydd samt bygga vidare på befintlig infrastruktur,
18. främja utvecklingen och användningen av standarder och ramar för att stödja de kulturella och kreativa sektorerna i insamlingen och hanteringen av publikdata, så att data blir tillgängliga, jämförbara, användbara och kompatibla och därmed kan användas för nya (mer användarcentrerade) tjänster,
19. uppmuntra de kulturella och kreativa sektorerna att när så är möjligt använda öppna data⁹ och Fairdataprinciperna¹⁰ för att stödja delning och spridning av data, särskilt i enlighet med direktivet om öppna data och information från den offentliga sektorn, samt ”MyData”-principerna som garanterar enskilda personers rätt att få tillgång till data som samlats in om dem¹¹, samtidigt som deras data effektivt skyddas som en tillgång för konkurrenskraften,

⁹ Med öppna data avses data som är öppet tillgängliga och kan användas, redigeras och delas. Öppna data licensieras med en öppen licens som gör det möjligt för andra att återanvända en annan upphovsmans verk som de vill. Utan en särskild licens är sådan användning i regel förbjuden enligt upphovsrätten, patenträtten eller den kommersiella licensen.

¹⁰ ”Fairprinciperna” avser internationella riktlinjer för datahantering som syftar till att optimera återanvändningen av data. Detta uppnås genom att data görs sökbara, tillgängliga, kompatibla och återanvändbara. De viktigaste elementen när det gäller Fairdata är omfattande metadata och dokumentation och användning av öppna eller standardiserade filformat och licenser för vidareutnyttjande.

¹¹ ”MyData” är en människocentrerad strategi för personuppgiftshantering som kombinerar näringslivets behov av data med digitala mänskliga rättigheter. Målet är att ge människor bättre kontroll över sina personuppgifter genom att de får möjlighet att bestämma under vilka omständigheter uppgifterna används.

20. främja utvecklingen av program för datakompetens och kapacitetsuppbyggnad inom de kulturella och kreativa sektorerna när det gäller insamling, analys, skydd, hantering och förvaltning av data, utveckling av en strategi för användning av data för publikutveckling och publikhantering samt ökad medvetenhet och kunskap om den europeiska förklaringen om digitala rättigheter och principer och hur denna kan tillämpas i samband med datadriven publikutveckling samtidigt som öppenhet säkerställs gentemot den publik vars känsliga uppgifter hanteras,
21. uppmuntra och främja forskning för att utnyttja potentialen hos digitala verktyg för publikutveckling, samtidigt som en kartläggning görs av framväxande trender och den framtidssäkrade kompetens som behövs inom de kulturella och kreativa sektorerna samt av hur denna kompetens kan utvecklas inom utbildnings- och yrkesutbildningsprogram som leder till arbetstillfällen i de kulturella och kreativa sektorerna; på europeisk nivå kan det europeiska utbildningsområdet, den europeiska kompetensagendan, kompetenspakten¹², de europeiska "Blueprint Alliances" (allianser för sektorssamarbete avseende kompetens) och plattformen för digitala färdigheter och arbetstillfällen bidra till detta¹³,
22. uppmuntra samråd, utbyte av kunskap och god praxis samt samarbete mellan medlemsstaterna och relevanta partner på europeisk nivå om utveckling och/eller genomförande av digitala ekosystem, strategier och gemensamma digitala verktyg för insamling av data om publikdeltagande och publikutveckling, med beaktande av mindre kulturorganisationer med begränsade resurser samt skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller tillgången till teknisk infrastruktur,
23. kartlägga god praxis för insamling, skydd, hantering och analys av data avseende publikdeltagande och publikutveckling inom de kulturella och kreativa sektorerna,

¹² Storskaligt kompetenspartnerskap inom ekosystemet för de kulturella och kreativa näringarna. Se manifestet för den kreativa kompetenspakten på https://pact-for-skills.ec.europa.eu/about/industrial-ecosystems-and-partnerships/creative-and-cultural-industries_en (inte översatt till svenska).

¹³ Se till exempel Voices of Culture-rapporten *(Re)-Engaging digital audiences in the cultural sectors* från 2022 och den kreativa kompetenspakten.

UPPMANAR EUROPEISKA KOMMISSIONEN ATT INOM RAMEN FÖR SINA BEHÖRIGHETSOMRÅDEN

24. i tillämpliga fall främja de kulturella och kreativa sektorernas tillgång till andra EU-program än programmet Kreativa Europa som är relevanta för digital omvandling och innovation med tillgängligt ekonomiskt stöd, såsom programmet för ett digitalt Europa, Horisont Europa och programmet för den inre marknaden, bland annat genom att tillhandahålla tydlig vägledning och information,
 25. undersöka sätt att ytterligare uppmuntra initiativ för datatransparens till förmån för de kulturella och kreativa sektorerna för att göra det möjligt för dem att bättre förstå effekterna av sitt arbete och sin verksamhet och bygga vidare på relevanta insikter i sina kreativa processer,
 26. undersöka olika sätt att ytterligare stödja behoven av digital omvandling och de kulturella och kreativa sektorernas föränderliga behov genom användning av datadrivna lösningar och främjande av innovativa digitala projekt inom EU-initiativ.
-

Hänvisningar

- Kommissionens rekommendation om ett gemensamt europeiskt dataområde för kulturarv (EUT L 401, 12.11.2021, s. 5)
- Konferensslutsatserna *European Audiences: 2020 and beyond* (2012) (inte översatt till svenska)
- Rådets slutsatser om att främja tillgången till kultur via digitala medel med fokus på publikutveckling (EUT C 425, 12.12.2017, s. 4)
- Rådets resolution om EU:s arbetsplan för kultur 2023–2026 (EUT C 466, 7.12.2022, s. 1)
- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (EUT L 172, 26.6.2019, s. 56)
- Europeiska kommissionens rapport *Culture and Democracy, the evidence. How citizens' participation in cultural activities enhances civic engagement, democracy and social cohesion: lessons from international research* från 2023 (inte översatt till svenska)
- EU:s industristrategi: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-industrial-strategy_sv
- Arbetsdokument från kommissionens avdelningar, *Annual Single Market Report 2021* (inte översatt till svenska), där de kulturella och kreativa näringarnas ekosystem beskrivs, s. 98–104 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0351>).
- EU-pakt för kompetens: https://pact-for-skills.ec.europa.eu/index_en
- Plattformen för innovationspolitik avseende de kulturella och kreativa näringarna: <https://ekipengine.eu/policy-areas/>

- Rapport inom ramen för den öppna samordningsmetoden, *Promoting access to culture via digital means* från 2017 (inte översatt till svenska)
- *CORDIS results pack on digital cultural heritage* (inte översatt till svenska), Europeiska unionens publikationsbyrå 2020, <https://data.europa.eu/doi/10.2830/941375>
- Porto Santo-stadgan (2021) <https://portosantocharter.eu/the-charter>
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1)
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation (EUT L 170, 12.5.2021)
- Kulturarvsmolnet: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/social-sciences-and-humanities/cultural-heritage-and-cultural-and-creative-industries-ccis/cultural-heritage-cloud_en
- Europeiska kommissionens prioritering ”Ett Europa rustat för den digitala tidsåldern” https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age_sv
- Rapport från Voices of Culture, *(Re)-Engaging digital audiences in the cultural sectors: improving audience data* från 2022 (inte översatt till svenska)
- Vuylsteke, Devoldere m.fl. (2023) *Digital transformation of the cultural and creative sectors in preparation for the 2024 Belgian EU presidency* (inte översatt till svenska)

Definitioner

- I dessa rådsslutsatser gäller följande definitioner:
- *publikdata*: information som samlas in och behandlas av kulturorganisationer avseende enskilda personer eller en grupp personer som är (avsedda) användare av produkter, aktiviteter, platser, tjänster eller innehåll på kulturområdet. Publikdata kan omfatta demografisk information, data om besökares närvaro och beteende, publikinteraktion och publikdeltagande, medlemskapsdata, enkät- och återkopplingssvar eller information om kulturella preferenser.
- *publikutveckling*: insatser och aktiviteter som genomförs av kulturorganisationer för att bygga upp, diversifiera och utvidga sin publik i syfte att öka engagemanget och deltagandet och stärka förbindelserna. Publikutveckling kan tolkas på olika sätt beroende på syftet och målgrupperna. Det kan handla om att öka publiken (locka till sig publik med samma sociodemografiska profil som den nuvarande publiken), fördjupa relationen med publiken (förbättra den nuvarande publikens upplevelse) och diversifiera publiken (locka till sig människor med en annan sociodemografisk profil än den nuvarande publiken). Denna process innebär att man skapar en förståelse av nuvarande och potentiella publikgruppers behov, preferenser och intressen samt genomför uppsökande initiativ för att nå ut till en bredare och mer varierad publik.

- *digital infrastruktur*: kommunikationstjänster och kommunikationsplattformar, lagringstjänster och underliggande programvarufunktioner, protokoll och standarder. Digital infrastruktur avser inte nödvändigtvis den materiella och tekniska infrastrukturen (t.ex. kablar, trådlösa nät, datacentraler och internetknutpunkter), utan snarare tjänster och plattformar som möjliggör förbindelser och utbyten mellan kulturorganisationer.
- *kompatibilitet*: informationssystemens och programvarans förmåga att utbyta data och använda delad information, vilket är en förutsättning för att kulturorganisationer ska kunna utbyta och använda publikdata på ett smidigt sätt. Detta innebär att olika programvarusystem kan fungera tillsammans, vilket gör det möjligt för dem att förstå, tolka och använda de data som delas mellan dem. I en kompatibel datamiljö kan olika system interagera och kommunicera effektivt, vilket säkerställer att data kan överföras, bli åtkomliga och användas på olika plattformar och med hjälp av varierande teknik utan att betydande kompatibilitetsproblem uppstår.
- *tredje platser*: platser för informell, fri social interaktion, som är avgörande för demokratin. När det gäller den kulturella och kreativa sektorn kan tredje platser exempelvis vara museer, offentliga samlingslokaler, offentliga bibliotek, bokhandlar, teatrar och operahus.
